

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. маја 1889.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½, динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic, (Srem) Sigmien). — Претплата и све што се тиче администрације није се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

СТИЖУ ГЛАСИ ДИВНА ЗВУКА
Сипајући кругом блеске;
Весело се груди шире,
Груди српске, свесловенске.

Две се руке руковале
У топлоти виших зрака, —
Једна рука женска, нежна,
Друга рука мушка, јака.

Ал кроз руку женску, нежну
Црногорска крвца бије, —
Мушка, јака рука пуна ј'
Руске крви најнежније.

Верно се соко руски
Са србињском соколицом,
Верно се Петар кнеже
С кнегињицом са Милицом.

Њине руке руковане
Пред очи нам стижу амо;
Топли стисак ових руку
Срцем душом осећамо.

У нами се радост буди —
Као да је већем јава
Што те руке руковане,
Што тај стисак обећава.

Срећни били, заручници!
Срећан данак што вас спаја
И чаробом песме ствара
Од најдубљих уздисаја.

3-1. 1.

У место уводног чланка.

Сад се тек види да напредњаци, све до ономад, нису сасвим ишчезнули са лица земље, остало им је још толико тикава да могу свечано, са хуком, буком и јауком — обрати бостан.

У сваком народу овог просвећеног века има олоша, који би се назвао не само „напредњаком“, него и назадњаком и црним циганином, само кад га позовеш у пивару, платиш му подвоз да се може господски на колима довести (а не кријући се под сеном, као што су негда опозициони посланици морали долазити на скупштину), уклониш му револвер у шаку, обећаш му неколико малих банака и још маснији банкет и забаве ради мало шкандала, као зачин олошком прохтеву. На тај начин могао је и Гарашанин скупити једну разбијену војску од хиљадицу друга, који имају таман довољне уши да саслушају дугачку беседу његову, коју је држао под ведрим небом (нове уставности), да му се пркос може чути и с оне стране тарабе, где стојаху млади вирилисти за-виркујући и прислушкујући, како ће напредњаци да се последњи пут свога века обрукају.

„Пркос баби душу губи“, — али ако баба нема душе, она бар има празних безобразлука и пуних револвера. Па кад се Гарашанин сетио и Сливнице и поче причати, како је он унапред знао да Срби Бугаре не могу победити, те је за то и заратио на Бугаре да то своје уверење и делом докаже, — па сад кад већ неко за пораз мора бити крив, он кривицу баца преко тарабе на радикале, јер њихова је већина била и онда као што је и сада, а сад је и њихова влада, која ваља није масла ради одговорна — —

Бог и душа, ја сам баш миран, озбиљан и ста-

ложен човек, ал на тај гарашеретљив, не би ни ја што мање одговорио него у - а —

Тако су одговорили и ненапредњаци скупљени с оне стране тарабе. Једно велико У-а заорило се из грла незвани слушалаца, — а пошто је то у - а неки дифтонг, то је напредњаке подсетило на негдашње двоглавнике, они то примише за увреду, разљутише се као рисови, устадоше са столица својих (док су били министри ниси их могао ни с Ђускијом дигнути са столица) — и четвороножним доказом (свака столица имала је четир ноге) хтедоше да ућуткају слушалачке усклике.

Застанимо мало код тога У-а! — И „Застава“ је застала код тога усклика и рекла је, да то и ако не одобрава ипак бар разуме. „Браник“ се на то озлоједио, како сме „Застава“ то разумети!! И „Бранику“ треба дати за право; „Застава“ је лагала да то У-а разуме, јер да га је разумела она би га и другима растумачила. Но ја се и то с правом могу похвалити, да то у-а потпуно разумем и ја ћу да вам га и разгумачим: молим да ме внимателно саслушате:

То је оно У-а, које је требала да више прва скупштина после Сливнице, но каплар Ника причувао је стражу док то у-а уставно не застари, — и то је у-а застарело па се сад подмладило, — а то у-а није ништа друго него крњ почетак оне озбиљне речи: у ариште!

Гарашанин је сада, једаред у своје веку саслушао глас народа, те се таки упутио оним путем, који води (и који га је одвео) у ариште; па пошто је одговорност сливничка већ застарела, он је слио куршум у груди једног невяног ђака, да олакша суду ону пресуду, која га и онако, кад тад, не би могла мимоћи.

ПОДЛИСТАК.

Разне неприлике

приликом Шкрипоципелићеве женидбе.

(На жалост истинито збитије)

(Свршетак.)

Сумрак је већ почео био своја сумрачна крила да раширује над грешним светом, који ће све што је живо, осим кречетуша, сова (и лумпова) да тихо успављује, а ми имамо најмање два и по сахата да путујемо. Чим сам се тога сетио, одмах уклепам баћа Марку чутуру у шаке, а он је већ добро разумео шта то значи, те се поприлично и одазвао скромној понуди мога великодушија, и после једног громогласног „а — ха!“ белци су се већ друкчије керебечили, осетивши са свим други расположеја духа го-синог. У том се навукоше и неки облаци. Месец је таман толико сијао, да нисмо скоро ништ видели, а белци нам се опет гегуцаху кроз мрачну праšину као беле виле — т. ј. тако сам себи представљао, ал нисам видео.

Ја кад год сам путовао, или нисам с кочијашем ништа разговарао, или сам се разговарао о коњима; како сам виђао мршаве и добре коње и како и његов не би морао бити рђав, само кад би мање радио, а кад би се боље ранио и т. д. на што би кочијаш после већ настојао, да

ми заиста покаже, како ни његов није баш мачији кашаљ, другим речима (што 'нај каз'о) „подилазио сам седмицом под кеца,“ ал' Дамјан као каква пиљарица, све га нешто запиткује, све му нешто показује и приповеда му, а онај једва дочека, па онда тек он развезе диван и онда, наравна ствар — милимо како нам се ни мало не мили.

Тако сам н. пр. успут чуо, да је баћа Марко једаред чак и у Земуну био (затворен). Па онда да би волио да добије једног сина, па ма као шапурика био, него пет девојака на једаред (што сам му чисто поверовао) и т. д.

У путу тако (и секиру) приметим ја, да баћа Марко чим се чему зачуди, швићка по белцима, и тако не треба ми ни најмање замерити што сам почео да лажем „на хватове“.

Тако је баћа Марко том приликом профитирао да у Риму има тако великих цркава, да у кључаоници црквњак са женом (и седамнајсторо деце) „комотно“ живи; да сам на француској изложби (у Новом Саду) видео једну машину, где се на једну страну трапају читави зечеви а на другој испада већ готово печење и сашивене шубаре. Нашто је Дамјан додао, да то још није ништ', јер он је видео једну машину, у којој се горе сипа мељ за пиво а доле испадају пијани мељови и бангалози и т. д. — и т. д.

На послетку већ нисам знао шта ћу да му приповедам и тако опет пођосмо у корак; и већ сам почео да

Друге подробности и покрупности ове дводневне београдске демонстрације познате су већ свима из правих и кривих, истинитих и лажних новинарских извештаја.

И ми осуђујемо оваке демонстрације, и задовољавамо се тим доказом, да и у Србима може каткад крв да ускипи на пркосно изазивање, од којег би другом, ма ком, вароду крв не само ускипела, него би и прекипела.

Даклем и српска флегма има своје границе, дакле и Срби, кад им дође до густа умеју мало демонстрирати, о чему смо ми до сада двоумили, — па сада, кад то знамо, не тражимо више нових доказа томе, — али, бога ми, не желимо ни нова повода — а верујемо да га неће ни бити, јер напредњаци су ономад обрали и последње такве свога бостана.

Фи́ра. Вера и бог, висам ни у сну никад мислио, да ћу у „Политичној Кореспонденцији“ кад год наћи више истине о српским догађајима, него у неком српском листу.

Спи́ра. Па какву си то истину нашао.

Фи́ра Ето: Политична Кореспонденција“ изриком, признаје да су напредњаци дали повода и изазвали београдске демонстрације, — а неким српским листовима још и сада је мука то признати.

П у с л и ц е.

△. По неки се злурадо смешкају, што је руски цар признао, да му је црногорски кнез Никола једини и искрени пријатељ. Но можда је мудрије стећи једног али искреног, него много, али сумњивих пријатеља.

§. Бреске, којима је берлински двор частно својега госта, краља Умберта, коштале су 27 динара комад. Француска, где су те бреске родиле, примила је за 500 бресака 13.000 динара; па ако за те новце купи још 500 пушака, онда те брескве могу кадгод скупље стати, него што је у први мах изгледало.

♣. После београдске демонстрације „Стармали“ се бадио у бригу, како ће Пера Тодоровић моћи стрпати велике лажи у своје „Мале новине.“

Ж. Министар Таушановић спасао је Гарашанина од немирне и узавреле светине, — али ко ће га спасти од мирне и хладнокрвне историје.

⊙. Кажу да ће судски бранилац Гарашанина овако бранити: „Мој клијенат у оној забуни мислио је да пуца на миша; а то се може у толико лакше веровати, што се несретна жртва заиста звала Мишковић. (То је заиста једина обрана, која је могућа.)

⊕. Лепо би то било кад би појезија могла по-

очајавам, јер до Н. има још добра три фртаља сахата, ал' ми на једаред паде једна паметна мисао на памет. Мрак је био да не мо'ш скоро прста видети, а баћа-Марко је можда плашљив, те почнем онако из далека да пишам, верујели он у вештице, виле и т. д.

Он се, к'о бајаги, почео да куражи, како он то не верује и како се не боји, ал' ипак, моја нестрпељивост примети, да бељци већ почињу да „предузимају велике кораке“. Е, кад сам ја то увардао, сад сам ја био на коњу (односно на коли, који су коњи вукли). Али да сте ме откуд чули како „подилазим“. Кад сам почео приповедати о вештицама (а имао је и он једну код куће), о вилама, о ромим дабама, о гвоздензубама, о гробљима и о вукодлацима, та нема ту него кад ућутим, а то је обично бивало при најстрашнијој сцени, а по која сова у близини својим умилним гласом изрази своје страхопочитаније према мојој приповетци, не друго, него, бога ми, и мени се кожа најежи, ал' одмах се сетим, да до Н. имамо још доста касати (т. ј. не ми него бељци), па наставим даље.

Баћа Марко се непрестано куражи: „Е, нема тамо ништа“, ал' само бељци све боље ватају маглу. На послетку сам већ почео веровати да и они разумеју приповетке, па ушао страх у њих; — ал' спазим, да је онај браца нашао место, где су ови тугаљиви, па их тако одушевљава, да чисто мене бичаље боли.

Δ! тако ли се ти не бојиш, мислио сам ја у себи сав радостан, а мислио бих можда још и много што шта, да се нисмо већ нашли у Н.

„Хвала богу, само кад смо ту!“ — промрмља баћа Марко кроз зубе (да ја не чујем), пошто се у мало нисмо изврнули преко неког камења, које је сад некако (пре седам година) ту донешено да се оправља калдрма.

„Хвала богу!“ — помислим и ја (а знам да су и бељци то помислили), јер да је још по сахата потрајало, ми би (од стра) пали у дешперат, а бељци би пали и у дешперат и на нос.

Дамјан је своју реч поштено одржао, јер ево је још и дан данас момак, (ако се т. ј. тако сме назвати). „Па то је лепо од њега“ помислиће можда који читатељ (јер читатељке већ неће тако мислити). Та лепо је, дабогме да је лепо, ал' ево и ја сам још момак, јер и ја сам се после зарекао (т. ј. кад сам неколико корапа добио), да се нећу никад женити, и то је оно што није лепо, јер, бога ми, кад би се нашао каква „лепа“ прилика, тешко да се не би преварио и натрчао на тај лепак.

У Сиону, лицем на дан „тезоименија“ висопоштоване моје тетке Персиде.

Павел.

правити, што политика поквари. Али још би лакше било кад политика не би могла покварити, што поезија поправи.

8. Нови жупан тампшварски зове се Молнар. Наш се Долга за цело радује, што је стекао тако моћног колегу.

Бука. На пита си се сетио, кад си читао у једном броју једног српског листа, да је радикална влада подстакла и руководила ономадашње београдске демонстрације, а за тим у другом броју дође питање: *Ко је крив?*

Шуна. Сетио сам се на старо место Бочаре, које се прославило са тога красног обичаја, што су овде најпре тукли па онда судили.

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом, или азбучним передом.

Месо — храна, која није ни за по новчића појефтвила, од како га вегетаријанци не — купују.

Гром — То је оно чиме св. Илија нишани на крову ове наше „плачевне јудоли,“ али ретко се деси да у нишан погоди. (Велика је дистанција од неба до земље)

Политичар — дивокоса, јер она се једнако вере по литицама.

Невиност — Многозлоупотребљена реч, којом се хвале и неки пијанци (који пију само ракију.)

Одлука — Запрашка.

Опозиција — растило, из којегачи и пресађују се врло питоми министри.

Чиков — дипломатична риба, која куварици више пута из шака исклизи, али ипак у суђено грло уклизи.

Цезарева смрт — види: Бруталност.

Пегаз — име оног „туђег хата,“ са којег су многи пали „на сред блата.“

Вино — прекрасно пиће, које „веселит срдце човјека.“ Мађарски се каже бор, јер се највише точи при изборима.

Омир — песник, који је највише писао о рату.

Ода врућој пећи!

А, ви сте данас приличне воље?
За мене згоде никада боље,
Намера моја одвећ је лепа,
Знам да волете, кад вам се тепа.
Одмах се лепше пудкање чује,
Кад се око вас ко умиљује,
Па топла и лепа, буцмаста пећи
За то ме чујте, што ћу вам рећи.

И ви сте доста нашега кроја
— Има их *таквих*, не знам им броја —

И ви сте оне познате врсте,
Дембелом што је међ нама крсте,
И за вас нема друкча живота,
Ваша ј' девиза — каква срамота! —
И топла и лепа, буцмаста пећи:
„Трпај у мене, гурај и мећи!“

Ал' опет за то ви нисте криви
— Свако тек воли лакше да живи. —
Ви *јесте* наша играчка само,
Докле нам хладно, ми вас гледамо,
А што *сносим* дембелство *ваше*
Криве су *снаге слабачке* наше.
И топла и лепа, буцмаста пећи
Још ћу вам нешто прилично рећи.

Дембелски збиља чекате *храну*
Чутку, пањутак, сламу ил' грану.
Без нас *вам* никад живота нема
Наше искуство храну вам спрема;
Ал' ви нам ни за то *захвални* нисте,
Већ горди увек, поносни ви сте,
И топла и лепа, буцмаста пећи
Ви, место хвала, знате ожећи.

Ал' кад нас зрачак *обасја* с неба,
Кад нама милост *ваша* не треба
Кад *бољи* дани и нама сијну
И све тегобе зиме нас мину,
Е ви већ знате, *шта* вас *тад* чека
И ту вам нема помоћи, лека
И топла и лепа, буцмаста пећи
— То вам не морам *ваљда* баш рећи?...

— кри —

Баш има „задовољних“ људи.

Ициг Моргенштерн не само да је био некрштен, него и не дотупаван. — Фалила му, што не веле, четврта даска у глави.

То је истина бог велико чудо код потомака Мојсеових, јер они имају кад-тад и по једну даску *више*, него остали свет; али код Ицига се опажало, да је баш збиља био „*ионет*“, па — „*улуштен*“... Замислите само, да је он, један Ициг, био — *занатлија!* баш прост *занатлија!* па не само да није на *берзи* играо, него није ни *повце* *мењао!*... Он је био мајстор крпа, и тако је крпарио и кубурио, како је умео и како је знао. — Али: *добричина* је био, то му је морао свако признати, па — *задовољан!* Задовољан толико, да би се многи од наших мајстора могли на њега угледати. Редко својство до душе код рода Израјилскога, али, што јесте, јесте! — За доказ, да не претерујем, нека служи ова мала епизода из његовог „задовољног“ живота:

Иде он ономад онако дрснав и прљав кроз улицу, па ће једног мимопролазећег „штуцера“ са свим учтиво запитати: „мхолом вас, кхколико има схати?“... Овај га попреко погледа, извади левом руком сахат из џепа, а десном опали јадном Ицигу оштар шамар, вибнувши уједно: „*један!*“... Док се сиромаш Ициг руком прихватио

за ударен образ, онога нечовечног фићфирића већ нестало иза ћошка. . . Образ бучи и отиче, а наш Ициг са блаженим осмехом, (који је до душе у тај мах више наличио на какво бекелење) одјури кући. . .

„Схара! мој Схаралебен!“ — виче још са сокака.

„Но, но, штха је?“ — пита његова радознала верна Сара.

„Схаралебен, мени се дхогодио један вхелики срећа!“

„Ициглебен! дха ниси дхобио — — —“

Ициг јој прекиде реч: „дхобио сам, Схаралебен, дхобио сам, али само једну“, — и ту исприча својој жени, шта му се десило, и како је добио један грдач шамар.

„Пха тхо је твој срећа? Ти једна лхуда глава!“

„Охо, Схаралебен! кхако да то ниј срећа? Шта мхислиш ти, дха сам нешто изашо на скокак у дванајет схати, па да сам онда пхитао: кхолико је схати, а онај би мхени казао: дванајет, али би ми и дао дванајет шхамара; а овхако имам само један, па сам тако схрегтан и задовољан“. — (Шта му је „Схара“ на то рекла, не знам. али кажу, да се после тога Ициг ухватио и за други образ).

Др. Казбулбуц.

Ејфелова кула.

Ејфелова кула,

То је смело дело.

До тога се виса гвожђе

Још није попело.

П.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Марица. Бабо, мати није звала Циганку, да јој врача.

Отац. А за што ти то мени кажеш? — ја те нисам питао.

Марица. Е, — ако ти кажем да јој је Циганка врачала, онда је мати рекла, да ће ме тући.

Марица и њена сестра Перса у једној постељи спавају.

Синоћ после вечере, рећи ће Марица: Уф, ала ја не водем данас са Персом спавати!

— А за што?

— Јела је много пасуља.

Марица има обичај, да каже (каткад) и оно што није било.

Једаред у јутру рећи ће својој матери: чуј, мати, шта сам сневала.

— Па шта?

— Сневала сам да си ме водила на вашар.

— Па онда?

— Па онда си ми обећала да ћеш ми купити велику, велику лутку, са дугачком косом.

— Опет лаж.

— Е па онда си ти лагала.

Бр. Ј.

Маломе Милану причао сам о Диогену, између осталог рекао сам му да је у бурету становао. Милан, кад је чуо, да је Диоген у бурету становао, запита ме:

„А јел браца, шта би он радио, да су онда у буре сирћета усули? Јел' да би морао ускиснути к'о краставац?!“

Ј. Воцин-Мањин.

Мој стрипц је имао једног сина и две кћери. Пре годину дана роди му се и трећа кћи, те се поведе разговор о томе, какво име да јој даду. Предлажу се разна женска имена ал ће тек најмлађа Деса, која је све то слушала:

„Па најбоље, да јој дате мушко име, па ћете бар имати два сина и две кћери!“

Била мала Деса код нас у гостима. Једно после подне седела је мајци на крилу, што је она „фотелом“ звала, па ту и заспи. Метусмо је у кревет.

У то дође повеће неко друштво к нама и ми заседосмо око стола у соби, где је Деса спавала. На једанпут се Деса пробуди, па јој се ваљда дало на жао за кућом и ноће по мало да плаче, но се брзо сети, да јој је мати рекла, кад ју је оставила, да се у гостима несме никад плакати, па ће тек онако кроз плач:

„Ја не плачем, стрина, али иду сузе саме из очију.“

Прибележио

М. Ј—ћ.

Заједалице.

IV.

Кад се која, од помодних дама
Хвали много са изобраења,
Мени мис'о дође некуд сама
Да ће бити ту уобраења.

V.

Тонка силно своје лице мала
И белила ни мало не штеди.
Пакосна је, — па да с' не примети
Како често зелени и бледи.

VI.

Фемка врло радо греде
На балове и беседе,
И до краја седи тамо,
Рад забаве само.

А време јој пролази
Брзницом јаком,
Јер она забавља —
И свачем и сваком.

Др. Казбулбуц.

„Цивилизација.“

Крштено име било му је Ваца, ал много је мудров'о, на смо га „Солоном“ прозвали, кад би га ко викнуо: Солоне! окренуо би се, направио какав виц и онда би ћутао.

Једном смо се шетали више нас, он је ишао напред сам, Гига га повиче: Солоне!

Он се окрене и рече: ха ево иде мој земљак сад ћу чути вовости! Док је то говорио земљак његов био је већ ту. Ту се поздраве по српском обичају, за тим га Солон запита:

„Шта је ново код нас!“

„Е поновили смо се!“ — рече му земљак. „Велики биргуз смо боловали а школа се срушила сад не могу деца у школу!“

Ми смо се смејали, а Солон ће рећи:

„Е, брате, — „цивилзација!“

Ј. Воцин-Мањин.

Зар нисам практичан!?

Ал сам јуче моју жену
изненадио!...
Камо среће, да сам увек
тако радио!
Бар се не би после тога
горопадио.
До сад сам јој имен-данак
увек славио,
И поклоне скупоцене
њојзи правио,
Своју кесу у црнину
тужну завио;
А јуче сам и невешт се
томе градио,
(Тим сам, ви'те, жену моју
изненадио)
Прећутаћу, ко се јуче
горопадио.

Др. Назбулбуц.

Коме би пре наздравлио!

(Добро мислио, ал невешто употребно.)

Састао се у биртији код зеленог јањета начелник, биљезник, учитељ и два одборника. Једва што су једну литру вина кренули; нуто, диже се један одборник, да се својој господи додвори, пак ће држати говор и почети редати им здравице дословце овако:

Дозволите ми, господо, да дигнем ову чашицу и наздравим нашој милој господи. Незнам, коме прије да наздравим, или би господину учитељу, или би господину биљезнику, или би господину начелнику!? Сви сте ми мили и драги. Па да будем праведан, ја ћу почети од главе; јер од главе риба смрди, дакле да бог поживи господина начелника! Живио!!!

Прибележио:

Ћивећилим.

Преводи с марцарског.

Birtokos.

Паметан бирташ.

Nem kell nekem salata.

Није кељ мени салата.

A bízalom.

То је богме сан.

Borzasztó!

Што-но кажу: „Tischwein.“

Nem szabad káromkodni.

Није Суботица развалива код њи.

Mi a Sebők jelszava?

Шта је то Шебек? Је л' то Сава?

Pétervárbol.

Петар чека бол.

„Вајснит.“

Неки Банаћанин био у Бечу, па гледајући неку палату, запита једног мимопролазећег Швабу: чија је то кућа? Шваба не знајући српски, одговори му: „Ich weiss nicht“. Вајснитова? одговори Банаћанин. Но тај Вајснит мора да је богат човек. Идући даље застане и опет код једне друге зграде, чудећи се и дивећи се лепоти њеној, па ће опет запитати једног мимопролазећег: чија је то тако лепа кућа? Овај му опет немачким језиком одговори: „Ich weiss nicht“! О мај, тај Вајснит мора да је после цара најбогатији, кад он све најлепше и највеће куће у Бечу има. Идући даље опазе неке велељепне каруце и у њима неког господина, па ће запитати неког: који је то господин? И овај му одговори: „Ich weiss nicht!“ Дакле то је тај богати Вајснит, одговори Банаћанин. — Сутра дан шетајући се по бчким улицама, опазе неки погреб, па ће из љубопитства запитати неког: ко је то умро? „Ich weiss nicht“, беше и сад одговор питачу. Ето, шта ти је човек овога света, помисли Банаћанин, тако богат, толике кућерине, па и он мора као и ми сиротиња да умре, но баш ћу му отићи на даћу. Оде једној од оних кућа, које је држао да је Вајснитова, у којој баш — његовом срећом или несрећом — беше гостионица, уђе унутра, седе за један сто и заиште да му се јело и пиће у покој душе покојног Вајснита донесе. Келнер му донесе не знајући да је овај у том уверењу, да је то вајснитова кућа и да не мисли за то платити. Мој баћа дотле је пио, док није осетио, е ће скоро малаксати; помисли у себи: неће бити лепо од мене да се на даћи опијем. Устане од стола и крене се да одлази, ал келнер га спазе и повиче за њим: Zahlen! Та не могу брате више, хвала и у покој душе покојног Вајснита и на толико, пусти ме да идем. Келнер и опет повиче: Zahlen! Банаћанин је мислио да га овај зауставља па ће рећи: е кад ми баш не даш да идем, а ти донеси још једну боцу вина — и седе опет за сто. Тако је поседео још неко време, па онда намисли да се крене и да више не остане, ма га колико заустављали. Чим се кренуо, а келнер опет повиче за њим: Zahlen, — и стане га за рукав од којуха вући све дотле док му није којух с' леђа скинуо. — Кад је наш Банаћанин дошао својој кући, а жена и деца почну га запиткивати, шта је све видео у Бечу и како је провео, он им све исприча, о богатом Вајсниту, како лепе куће има, како је и њега самог видео, како је тај богати Вајснит умро, како му је био на даћи и т. д. При завршетку рече: ама што јес, јес! Један је Беч само на

свету! Тамо кад оде човек на даћу, једва га пусте после од себе. Ето и мене су дотле заустављали док ми нису и кожух с леђа скинули. —

По причању једног „Фаркашдинца“ прибележио:

Кеверишанин.

Гајина госпа,

Гајина је госпа блага,
умиљата, тија,
и љубазна, да већ не мож'
бити љубазнија!

Па зар није сретан онда
мој побратим Гаја?
Та он ваљда још и не зна,
шта је кућна граја??

Да, дакако! сретан јесте,
како и да није,
али он се ипак радо,
око куће крије.

Јер сва горња узор-својства,
има ова дама,
али само кад у кући
случајно је — сама!

Др. Казбулбуц.

За што?

Мала Зорка ишла са куварицом Резом у шетњу; кад су дошли кући запита своју матер:

Је л', мама, за што онде зидају касарну, куда иде наша Реза увек с' нама да се шета.

По чувењу.

Ј. Воцин-Мањин.

Породила пушку.

Ишао Шваба у Булгес. На путу наиђе на једног Србина, чобанина, који је чувао овце, па ће га запитати:

— Еј, комшија Рац, вотили тај пуд у Пулгес?

Србин му рекне, да јесте, па га почне испитивати шта ће тамо, и што тако жури. Нашто му Шваба одговори:

— Чула сам та је поротила шена мој брат (хтео је рећи његовог се брата жена породила), па итем.

На то ће Србин запитати: Шта је родила.

Шваба није знао добро српски, па пошто није могао да му каже јел мушко или женско, он уђе у стадо и почне гледати неби л опазио овна, па кад га опази рече чобану:

— Како ви то зовите?

— Ован — одговори србља.

— Па тако је ован ротила, рече Шваба.

— Па то је онда родила мушко.

— Јест, јест, пушка је родила, рече Шваба, па оде журећи се даље.

Широкобилац.

Јавна захвалност.

Славно кишфалудијево друштво указало је 17. (29.) маја ове године мом нејаком књижевном раду велику почаст. Прекрасна надања, која су се том пригодом и са мадарске и са српске стране заталасала подилазе ми душу са необичном милином. У толико је већа и живља моја захвалност, коју сам данас у нарочитом писму изразио сл. кишф. друштву, исто тако захвалио сам путем мац. белетр. листа „Fővárosi Lapok“ свима појединим синовима братског нам мадарског народа, који су више или мање допринели, да ми тај дан у спомену светао остане. А овим сада молим нека приме неокрњену захвалност моју све велецењене српске корпорације и поједине личности, које су се на разне начине, тако срдачно одазвале позиву сл. кишфалудијевог друштва или су управо мени своје поздраве слали.

Не могу пропустити, да овом приликом не поменем како много жалим, што ми поремећено здравље не допусти да 17. (29.) маја у Будимпешту дођем.

У Каменици 25. маја 1889

Змај-Јован Јовановић.

— Није друкчије, ја ћу да тужим адвоката Н.

— А за што да га тужиш?

— Назвао ме магарцем. Па шта велиш, је ли да треба да га тужим.

— Ја би ти саветовао да седиш с миром, да се оканеш суда и парнице.

— А за што?

— Е, та зар ти не знаш какви су адвокати. Може ти још и доказати да си магарац. Па шта си онда профитирао!!

Кад се држао неки „Базар“ у корист погорелаца, где су госпођице продавале разне ситнице, да буде што више прихода, ту дође и један офисир и купи од једне госпођице једну вирџинија цигару. Не имајући ситних новаца, пружи јој форинту.

Госпођица. Желите ли да вам кусур вратим господине кавалјеру?

Офисир. О, молим, молим, ви се канда варате; јер ја нисам кавалјериста, него инфантериста.

Професор. Би ли ти мени, Мартине, знао казати, које је године била битка Мухачка?

Мартин. Вите, молим вас, сад баш ни ја не могу да се сетим.

Новије књиге

послаше уредништву на приказ.

Мирко и Гојко. Приповетка за децу. Написао Хр. Шмит. Превоо Ј. М. — У Новом Саду. Издање српске књижаре и штампарије Браће М. Поповића. 1889. Цена је 75 новч.

Споменах. Дарак доброј деци за забаву и поуку. Издање књижаре Мил. Каракашевића у Сомбору 1889. — Цена 5 новч. или 10 пара дин.

Народни пријатељ, III. свеска, год. 1889. Издаје средишни одбор „целокупне српске народне слободомне странке“. После пет стотина година. Расматрања о косовској битци и пропасти царства српског. Написао Јаша Томић. — Цена је поједино књижици 30 новч. — У Новом Саду, српска штампарија др-а Св. Милетића. 1889.

Српске народне песме о боју косовском састављене хронолошким редом. — Прилог трећој свесци „Народног пријатеља“. — У Новом Саду, српска штампарија др-а Св. Милетића. 1889.

РЕД ШЛОВИДАЊЕ.

Пошт. лађа 1889. до
од 8. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА за ПОТИСКЕ СТАНИЦЕ: сваки дан осим петка у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: сваки дан у 10¹/₂ сати пре подне.

ОДПРАВНИШТВО.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Сад је баш изишла из штампе нова књига :

СЛУЖБА

СВЕТОМ ВЕЛИКОМУЧЕНИКУ

КНЕЗ-ЛАЗАРУ

ЦАРУ И САМОДРЖЦУ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ.

Прештампано из црквене књиге :

„Правила молевнага стѹхъ сербскихъ Просвѣтителѹ“,
штампане у Римнику 1761. године.

У СПОМЕН КОСОВСКЕ ПЕТСТОГОДИШЊИЦЕ.

Чист приход намењен је фонду Дра Ђорђа Патошевића за удовице и сирочад српских народних учитеља.

Цена је овој књизи 20 новч. и ко поручи на више комада добија највећи књижарски рабат 33¹/₃%. Наручбине ваља упућивати

Издавалац-штампарији А. Пајевића
у Новом Саду.

О Г Л А С И.

ЛЕДА! ЛЕДА! ЛЕДА!

Долеподписати учтиво јављам: да сам овде у месту отворио

РАДЊУ С ЛЕДОМ

коју препоручујем поштованој публици уверавајући је, да ћу мојим пошт. муштеријама сваки дан лед издавати по најјефтинију цену и то:

Једну путуњу од акова за 30 новч.

Једну ведрицу од 15 литара за 10 новч.

Наручбине молим да ми се поштанском картом дописницом доставити изволе, те ће свако бити послужен тачно и солидно. С поштовањем

У Новом Саду.

ИСИДОР ФРАЈД.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 5—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под. Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

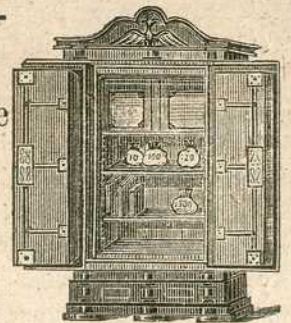
КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

35—36

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.